

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e.V.

684 Lampertheim - Hüttenfeld

Romuva

Telefon (06256) 322

Bankkonto Nr. 01 / 17978 Deutsche Bank Weinheim / Bergstr.

Nr.5/6 (354/355) 1977 birželio 30

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, ma-
loniai prašoma nurodyti šaltinį.

N a u j a v a d o v y b ė

Lietuvis iš prigimties nepasitenkina savo likimu ir nesėdi sudėjęs rankų, pasiduodamas jo valiai. Jis moka prisitaikyti prie naujų sąlygų ir aplinkos, dažniausiai jas išnaudodamas pagerinti savo išsimokslinimui ir bandydamas žengti į priekį, nors tas kelias ir sunkus būtų. Mokslas prasideda su žmogaus gimimu ir pasibaigia su jo mirtimi. Mokslas mums padeda logiškai galvoti, spręsti remiantis faktais, ieškoti tiesos, smerkti melą, organizuotis ir t.t. Tačiau mokslas, o ypač nepakankamas mokslas, kartais nuveda į pražūtį. Kai žmogus nesisistengia arba neįstengia nagrinėti faktų, nepaiso vertybių ir nesiskaito su priemonėmis, siekdamas užsibrėžto tikslo, kuris tarnauja jo asmeniškumui arba ambicijoms tenkinti, tada jo sprendimai būna chaotiški. Sprendimai turi būti išmąstyti, pagrįsti surinkta informacija, pasitarimais su žmonėmis. Amžius, įsitikinimai ir priklausomumas partijai neturėtų vaidinti lemiamo vaidmens.

Vokietijos Lietuvių bendruomenės didžiausia pastangų dalis nukreipta į lietuviybės išlaikymą. Gal nepripuolamai šiame krašte veikia ir viintelė laisvajame pasaulyje lietuvių gimnazija. Turime būti dėkingi Vak.Vokietijos vyriausybei, kad ji tų pastangų ne tik kad netrukdo, bet dar paveikiai jas remia. Mūsų veikla būtų buvusi daug skurdesnė, jei tos paramos nebūtume sulaukę. Užtat ir Vokietijos LB vadovybės uždaviniai yra dvejopi: iš vienos pusės reikia paruošti ir vykdyti savo veiklos planus, iš kitos - gauti iš vokiečių vyriausybės finansinės paramos tiems planams vykdyti ir iš jos tvarkingai atsiskaityti, o taip pat palaikyti kuo glaudžiausius ryšius su savo tautiečiais ir su vokiečių visuomene bei vyriausybe.

Tuos uždavinius atlikti ligšiolinėms mūsų Bendruomenės vadovybėms pasisekdavo neblogai. Per neeilinį Vokietijos LB Tarybos narių suvažiavimą š.m. birželio 4 išrinkta nauja valdyba. Ją sudaro: pirmininkas inž.Juozas Sabas, vicepirmininkas Arminas Lipschis, sekretorius Vytautas Svilas, išdininkas Ričardas Tendzegolskis ir narys jaunimo reikalams - Manfredas Šiušelis.

Naujosios valdybos nariai nėra naujokai Vokietijos LB veikloje. Be to, jie gyvena netoli vienas kito, todėl nebus jokių sunkumų bei išlaidų dažniau susirinkti. Tad yra pagrindo tikėtis, kad nauja vadovybė su naujais žmonėmis ne tik sugebės tęsti buvusių valdybų darbą, bet įneš naujų pozityvių idėjų bei gyvumo į Vokietijos Lietuvių bendruomenės gyvenimą.

V o k i e t i j o s L B V a l d y b a

Pirmininkas Juozas S a b a s , inžinierius, yra gimęs 1928 prie Prienu; gyvena JAV-bėse. Vokietijoje 1966-1972 dirbo su U.S.Armijos daliniais. 1972-1975 pabuvęs JAV-bėse, grįžo Vokietijon ir čia dabar eina direktoriaus pareigas US Armijos energijos centre Europoje.

Vicepirmininkas Arminas L i p s c h i s , techninis tarnautojas, gim. 1937 gegužės 14 Laumalių k., Kretingos apskr. Vokietijoje gyvena nuo 1941. Vedęs. Šiuo metu gyvena Pfungstadte prie Darmstadto. Dirba Pfungstadte mašinų fabrike galvanikos ir elektronikos skyriaus vedėju. Yra buvęs VLB Darmstadto apylinkės pirmininku, dabar yra Romuvos apylinkės sekretorius.

Sekretorius Vytautas S v i l a s yra gimęs 1925 Panevėžy. Iki bolševikų okupacijos mokėsi Kaune. 1941 buvo pasikeistas politiniais kaliniais su Vokietija. 1943-44 įsijungė į pagrindinę veiklą Lietuvoje ir buvo vyr. ekspeditorius pagrindžio laikraščio "Į Laisvę". Užėmus Lietuvą bolševikams, įsijungė į partizanų eiles. 1944 gruodžio mėn. buvo parašytu nuleistas į Lietuvą organizuoti partizanų dalinių. 1945 birželio mėn. buvo suimtas ir nuteistas 15 metų katorginio darbo. Bausmę atliko Vorkutos katorginės stovyklose. 1966 gruodžio mėn. gavo leidimą išvažiuoti į Vokietiją. Nuo 1968 yra Vasario 16 gimnazijos mokytojas.

Iždininkas Ričardas T e n d z e g o l s k i s yra gimęs 1924 birželio 5 Kaune. Po karo 10 metų buvo kalintas Kolimoje, netoli Aliaskos. 1967 atvyko į Vokietiją. Nuo 1973 yra VLB Romuvos apylinkės pirmininkas. Nuolat renkamas į Vokietijos LB kontrolės komisiją. 1976 išrinktas Lietuvių kultūros draugijos iždininku.

Narys jaunimo reikalams Manfredas Š i u š e l i s yra gimęs 1951 birželio 22 Lietuvoje. Lankė Vasario 16 gimnaziją ir ją baigė. Atlikęs karinę prievolę Bundeswehre, studijuoja kalbas Heidelberge. Yra buvęs Vokietijos LB valdybos narys 1975. Šiuo metu yra Vokietijos LB tarybos referentas jaunimo reikalams. 1976 suorganizavo korespondencinius lietuvių kalbos kursus ir yra jų vadovas.

NEPAPRSTA VOKIETIJOS LB TARYBOS SESIJA

Š.m. birželio 4 Romuvoje vyko nepaprasta Vokietijos LB Tarybos sesija. Tai mūsų Bendruomenės istorijoje labai retas įvykis, nes tokie posėdžiai šaukiami tik išimtiniais atvejais. Šis posėdis buvo sušauktas dėl nesklandumų Vasario 16 gimnazijoje.

Posėdį, kuriame dalyvavo 14 iš 15 Tarybos narių, 9 val. atidarė Tarybos pirmininkas J.K.Valiūnas. Iš anksto buvo pranešta tokia dienvartė: 1. Išaiškinti įvykius Lietuvių Vasario 16 gimnazijoje ir susipažinti su jos padėtim. 2. Eventualus nepasitikėjimo pareiškimas VLB Tarybos atstovams Kuratorijoje ir naujų atstovų rinkimas. 3. Eventualus nepasitikėjimo pareiškimas p.J.Barasui kaip VLB Valdybos nariui ir eventualus naujo Valdybos nario rinkimas. Siūlymui daryti uždarą posėdį dauguma Tarybos narių nepritarė.

Pagrindinį pranešimą davė Andrius Šmitas, kuriame jis pareiškė, kad jam asmeniškai labai nemalonu daryti šį pranešimą, bet jaučia tam pareigą. 12 rašomosios mašinėlės puslapių pranešime jis išdėstė gimnazijoje vykusius nesklandumus. Priminė, kad Taryba turi ne tik teisę, bet ir pareigą pasisakyti Vasario 16 gimnazijos reikalais, nes ji deleguoja 4 atstovus tiesiog ir vieną per Krašto valdybą į Kuratoriją ir todėl kartu atsakinga už šią instituciją.

Toliau jis nusiskundė Kuratorijos valdybos diktatūrišku elgesiu, kuri ne tik tvarkė ūkinius ir administracinius reikalus, bet ir pedagoginius. Jie pedagoginiuose klausimuose neatsiklausdavo Pedagoginės komisijos ir nesiskaitydavo su Mokytojų taryba. Didžiausia praeities klaida buvo direktoriaus ir Kuratorijos valdybos pirmininko pareigų sujungimas, nes tokiu būdu direktoriui buvo suteikta per didelė galia, kas, tarp kitko, privedė prie direktoriaus nekolegiško elgesio su mokytojais.

Visa tai atskleidė Stankuvienės-Saulaitytės atleidimo aplinkybės. Ji š.m. kovo 8 buvo nesąlyginai atleista. Šis reikalas buvo svarstomas vokiečių teisme ir gimnazijai reikėjo sumokėti Stankuvienei-Saulaitytei algą iki birželio 30, pridėdant dar dviejų mėnesių algą kaip socialinę kompensaciją, tačiau dirbti dėl susidariusių sąlygų jai nebereikėjo.

Kadangi VLB Valdybos pirmininkas ir Tarybos atstovas kuratorijoje J. Barasas savo elgesiu žymia dalimi privedė prie visų šių nesklandumų gimnazijoje, buvo pasiūlyta jį atšaukti iš Kuratorijos ir iš Vokietijos LB Valdybos.

Po pranešimo vyko diskusijos. Pranešime suminėti dalykai nebuvo diskutuojami. Tėvas Bernatonis pristatė PLB pirmininko Nainio laišką, kuriame šis išsamiau painformuoja apie PLB ir Vasario 16 gimnazijai remti komiteto atstovų sutarimą su gimnazijos direktorium, pabrėždamas, kad PLB ir Gimnazijai remti komiteto atstovai šiam susitarimui dar vis pritaria. Direktorius pritarė šiam susitarimui niekieno neverčiamas, tačiau jo nesilaikė. Šis laiškas nebuvo diskutuojamas.

Baigiantis diskusijoms, visi Tarybos atstovai Kuratorijoje atsistatydino. Naujai išrinkti: tėvas Alf. Bernatonis (8 balsais), P. Nevulis (7 b.), A. Šmitas (8 b.) ir J. Valiūnas (8 b.). Kandidatu liko M. Šiušelis.

Po šių balsavimų ilgai buvo diskutuojama, ar tėvas Alf. Bernatonis ligi šiol buvo Tarybos atstovas Kuratorijoje, ar ne. Nors gimnazijos direktorius V. Natkevičius Tarybos pasisakymą šiuo klausimu apibūdino kaip Tarybos kišimąsi į kitos institucijos (Kuratorijos) reikalus, Tarybą priėmė tokią rezoliuciją:

"1. VLB Taryba konstatuoja, kad kun. Alfonsas Bernatonis ligi šios dienos yra pilnateisis Tarybos atstovas Kuratorijoje.

2. Kuratorijos valdyba neteisėtai atšaukė gegužės 19 d. Kuratorijos susirinkimą.

3. Kadangi kun. Alf. Bernatonis į 1977 birželio 3 Kuratorijos posėdį nebuvo kviečiamas, šis posėdis negaliojantis. Vokietijos LB Tarybos prezidiumas įpareigojamas, reikalui esant, net Garbės teismo pagalba išreikalauti birželio 3 d. Kuratorijos susirinkimo anuliavimo.

J. Barasui ir visiems kitiems VLB Valdybos nariams pasitraukus, išrinkta nauja Valdyba. Į Valdybą įėjo: Arminas Lipšys (7 balsai), Juozas Sabas (7 b.), Vytautas Svilas (8 b.), Manfredas Šiušelis (6 b.) ir Ričardas Tendzegolskis (7 b.). Kandidatu liko Vytautas Bylaitis.

T a r y b o s r i n k i m a i

Vokietijos LB Valdyba š.m. balandžio 23 Hamburge, Holzdamm 22, sukvietė Vokietijos LB Tarybos rinkimų komisijos pirmąjį posėdį. Iš Romuvos buvo atvykę VLB Valdybos pirmininkas J. Barasas ir reikalų vedėjas J. Lukošius.

Rinkimų komisija taip pasiskirstė pareigomis: pirmininkas Arvydas LINGĖ, vicepirmininkas M. LIPŠYS, sekretorius Jonas VALAITIS ir nariai - Albinas GEDVILA bei Izidorius ŠRAGAUSKIS.

Rinkimų komisijos a d r e s a s : J.Valaitis, Lühmannstr.10e,
2100 Hamburg 90. Visais reikalais į Rinkimų komisiją kreiptis tik
šiuo adresu arba telefonu 040/859 626 (A.Lingė).

Rinkimų komisija tame pat posėdy nutarė, kad rinkimai į Vokietijos LB Tarybą įvyks 1977 lapkričio 19 korespondenciniu būdu.

Rinkimų komisija š.m. gegužės 2 išsiuntinėjo visoms Vokietijos LB apy-
linkėms rinkimų nuostatus ir savo aplinkraštį Nr.1, kuriuo pranešė
čia suminėtas duomenis ir pakvietė visas apylinkių vadovybes glaudžiai
su Komisija bendradarbiauti, kad 1977 rinkimai į Vokietijos LB Tarybą
praeitų sklandžiai ir tvarkingai. Taip pat paprašė t u o j a u suda-
ryti savo apylinkės pilnateisių rinkikų sąrašus ir iki š.m.liepos 31
atsiųsti juos Rinkimų komisijai. Nurodyta, kad sąrašuose reikia pažy-
mėti rinkiko pavardę, vardą, nario knygelės Nr., gimimo datą ir tiks-
lų adresą. Sąrašus pasirašo apylinkės pirmininkas ir sekretorius.

--- oOo ---

M O T I N O S D I E N O S

P f o r z h e i m

Jau balandžio 23 šios vietovės lietuviai pagerbė savo motinas. Šv.mi-
šias aukojo kun.K.Senkus, pamokslą apie šeimos pagrindą pasakė kun.
Fr.Skėrys. Salėje po kavutės su pyragais programa pradėta muzika. A.
Cesevičius paaikškino Motinos dienos reikšmę, kun.K.Senkus kalbėjo
apie motinų didvyriškumą. Grupelė dainininkų padainavo lietuviškų
dainelių ir padeklamavo eilėraščių. Programa baigta visų sugiedotu
tautos himnu. Linksmavakariui grojo W.Jonaitis ir kt.

M ü n c h e n

Bavarijos sostinės ir apylinkių lietuviai Motinos dieną minėjo balan-
džio 30. Programą pravedė RATUKO seniūnė Kr.Pauliukevičiūtė. Pradėta
giesme "Marija, Marija" ir mons.dr.J.Avižos sukalbėta malda. Jaunimo
vardu motinas sveikino poetė Eglė Juodvalkytė, LB apylinkės vardu -
pirmininkas K.Ausiejus ir Moterų klubo pirmininkė A.Grinienė. Visiems
dainuojant "O, atsimenu namelį", RATUKO mergaitės apdovanojo visas
motinas gėlėmis, prie kurių buvo prisegtos lietuvių rašytojų mintys
apie motinas. Rašytoja Irena Naudžiūnaitė-Joerg iš Austrijos paskaitė
humoristinę baladę ir eilėraščių motinai.

Per pertrauką svečiai buvo vaišinami kava bei "mamos pyragais" ir mė-
gino laimę loterijoje. Dainavo Rič.Daunoras. Jam smuiku bei pianinu
akomponavo Al.Draugelis iš Los Angeles, gilinąs muzikos studijas Pa-
ražiuje. Solistas Daunoras savo sodriu, stipriu balsu sužavėjo klau-
sytojus. Per koncerto pertrauką Eglė Juodvalkytė meniškai paskaitė
Nelės Mazalaitės novelę apie partizano motiną. Algis Draugelis meis-
triškai paskambino savo paties kompoziciją pagal liet.liaudies melo-
diją "Oi žiba žiburėlis.". R.Daunoras pakartotinai žavėjo klausyto-
jus, kurie net du kartus iššaukė solistą ir akompaniatorių Draugelį.

Visi programos dalyviai apdovanoti gėlėmis. Iki vėlyvo vakaro motinos
ir jų svečiai užkandžiavo, draugiškai šnekučiavosi ir dainavo. Kon-
certas buvo įrašytas LAISVĖS radijui. Muncheniškiai parėmė minėjimą,
aukodami daug vertingų fantų loterijai, o LB apylinkės valdyba ir
Moterų klubas paaukojo pinigų.

H a n a u

Švenčiant Motinos dieną, gegužės 1 Šv.Dvasios bažnyčioje tėvas A.Ber-
natonis aukojo šv.mišias, o evang.kunigas Fr.Skėrys pasakė pamokslą
tema "Gerbk savo tėvą ir motiną, kad tau gerai sektųsi ir tu ilgai
gyventai ant žemės". Buvo giedamos lietuviškos giesmės.

Po pamaldų parapijos salėje VLB Hanau apylinkės pirmininkas Alb.Kėme-

raitis atidarė minėjimą, pasveikindamas ypač salėje esančias mamytės ir močiutes ir Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupę su jos vadove Maryte Dambriūnaite. Paskaitą apie šeimos pagrindą meilę skaitė kun.Fr.Skėrys. Prelegentas kalbėjo apie tėvynės, Dievo ir savitarpę šeimos narių meilę. Anot jo, šeima esti laiminga, kai joje klesti visi šie meilės aspektai.

Solistė V.Landienė-Rakauskaitė padainavo A.Raudonikio "Tau, mama..." ir Dž.Marjanovičiaus "Mano draugas". Tautinių šokių grupė, akordeonu palydima V.Kėmeraičio, pašoko Šustą, Kubilą, Sadutę, Čigonėlių ir Gyvatarą. Kėmeraitienė su dukrele Lina padainavo "Motinos valsa", o Kalvaitienė, Kėmeraitienė ir L.Kėmeraitytė - "Lauksiu tavęs ateinant". Broliai Gintaras ir Helmutas Hasenhaičiai trimitais atliko overtiūrą "Andreas Muntschik" ir dvi giesmes. Jauniausia Hasenhaičių dukrelė Renatė padeklamavo eilėraštį "Kaip saulutė, taip šviesi". Albina Weherienė paskaitė eilėraštį "Atiduotų ir savo širdį", Lina ir Valdas Kėmeraičiai paskambino keletą dalykėlių.

Pabaigoje Rutkauskas kalbėjo apie mamų ir močiūčių pasiaukojimą vaikams ir apie Kalantos laidotuves, Viešnios iš Romuvos, o taip pat mamytės ir močiūtės, apdovanotos gėlėmis. Prie sunėstinių valgių ir gėrimų šnekučiuotasi ir bendrauta iki 22 val.

S t u t t g a r t

Baden-Württembergo sostinės ir apylinkių lietuviai Motinos dieną minėjo gegužės 8. Kun.K.Senkus atnašavo šv.mišias, perskaitė vysk.A. Deksnio laišką ir pasakė pamokslą. Per minėjimą apie motiną ir tėvynę kalbėjo inž.G.Šlikas, dr.Alina Veigel perskaitė motinos laišką vaikams, liet. dainų padainavo ir eilėraščių padeklamavo (deklamavo ir Vera bei Valentinas Mačioniai) pforzheimiškųjų ansambliukas. Visi sugiedojo Lietuvos himną. Po kavos Eug. ir Alfredas Lucai papasakojo apie kelionę į Vilnių ir parodė skaidrių.

H o m b u r g / S a a r

Motinos dienos minėjimas ir pavasario koncertas, surengtas VLB Saaro krašto ir Miesau apylinkių š.m. gegužės 14, sutraukė į Dievo Kūno parapijos salę apie šimtą tautiečių. Minėjimas pradėtas pamaldomis. Evangelikams jas laikė kun.Fr.Skėrys miesto bažnyčioje, o katalikams - kun.Br.Liubinas labai modernioje Dievo Kūno šventovėje. Pamoksle kun.Liubinas pastebėjo, kad ši diena teikia trejopą progą apmąstymams: 1. Prieš 60 metų (1917.V.13) Fatimoje pirmą kartą apsireiškė Šv.Mergelė Marija. Prieš 26 metus (1951.V.13) Lietuvos vyskupai pavedė lietuvių tautą Šv.Marijai. Perskaitė ganytojinį vysk.Deksnio laišką apie tai. 2. Motinos dienos progą pamokslininkas išryškino dieviškosios ir žmogiškosios motinų vaidmenį. 3. Prieš penkmetį (1972.V.14) Kaune susidegino Romas Kalanta, reikalaudamas Lietuvai laisvės. Tikintieji giedojo lietuviškas giesmes, vargonais grojo muz.Valt.Banaitis.

Minėjimą gražioje parapijos salėje pradėjo VLB Saaro krašto apylinkės pirmininkas Alg.Palavinskas. Jis pakvietė savo dukrą Marytę, buv.Vasario 16 gimnazijos mokinę, skaityti paskaitėlę. Jos referatas susidėjo iš dviejų dalių: vokiškosios - apie mūsų ateitį, kurią paskaitininkė išvelgė jaunime, ir lietuviškosios - apie motiną, pabrėždama jos, kaip vaikų gimdytojos ir auklėtojos, vaidmenį.

Mokyt.M.Dambriūnaitės vadovaujama Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė, akordeonu palydima V.Kėmeraičio, sušoko Čigonėlių, Sadutę, Kubilą, Šustą, Kepurinę ir Gyvatarą. Pranešinėjo L.Rekašiūtė. Gražių raštų tautiniai drabužiai ir žvalūs, suderinti judesiai žavėjo žiūrovus. Ilgą ir puikų koncertą davė Violeta Rakauskaitė-Landienė. Pateikusi įdomų įvadą, ji dainavo lietuvių kompozitorių kūrinis: Tėvynę, Svajonę, Senas gatveles, Gegužinę, Tau, miela mama, Kregždės, Svajonių vingius (dainuota pirmą kartą) ir Offenbacho barkarolę itališkai

bei Wolfgango taverną vokiškai. Programos atlikėjos apdovanotos gėlėmis.

Po koncerto vyko šokiai, grojant penkių muzikantų kapelai, kuriai vadovavo VLB Miesau apylinkės pirmininko sūnus F.J.Daubaris, ir draugiški pokalbiai, girksnojant bei užkandžiaujant. Veikė parapijos namų bufetas.

R a s t a t t

Motinos dienos minėjimas čia pradėtas 15 val. ekumeninėmis pamaldomis, laikytomis Vasario 16 gimnazijos kapelionų kunigų J.Dėdino ir Fr.Skėrio, parapijos salėje. Šv.mišias aukojo kun.Dėdinas, pamokslą pasakė kun.Skėrys. Visi darniai giedojo.

Antrąją minėjimo dalį pradėjo VLB Rastatto apylinkės pirmininkas P. Gustainis, mamytėms bei močiutėms įteikdamas po rožę. Kun.Fr.Skėrys savo paskaitoje kalbėjo apie meilę ir šeimą bei jos reikšmę tautai, valstybei ir žmonijai. Eilėraščius apie motiną deklamavo Reg.Gustainytė ir Anita Švagerytė.

Šokiams akordeonu grojo Helm.Ptašinskas iš Pforzheimo, o jį bubnu palydėjo H.Ellwanger. Pastarasis loterijai paaukojo didžiausią dalį laimikių. Linksmintasi beveik iki vidurnakčio. Dalyviai nebuvo gausūs, nes dalį svečių nutraukė Freudenstadte tą pačią dieną vykusios lietuvių kultūros dienos.

S a l z g i t t e r - L e b e n s t e d t

lietuviai Motinos dieną šventė gegužės 21. Šv.Mykolo bažnyčioje kun.dek.V.Šarka aukojo šv.mišias. Po pamaldų visi susirinko į parapijos salę, kur, girksnodami kavutę ir ragaudami skanius pyragus, idėmiai klausėsi kun.V.Šarkos minčių apie šv.Mergelę Mariją ir žemiškąsias motinas. Seniausioms mamytėms įteiktos dovanėlės.

Šv.Juozapo parapijos klebonas Chmilus pasveikintas kunigybtės 20 metų proga. Lietuvių vardu dr.Šilinytė įteikė jam dovaną ir gėlių. Padėkos žody jubiliatas sakėsi esąs sujaudintas jam parodytu dėmesiu.

Vakare vyko pasilinksminimas su šokiais Familienbildungsstätte salėje, grojant gerai kapelai. Veikė Gucaičių vadovaujamas bufetas.

Lebenstedto lietuviai į savo renginius visados pasikviečia ir vokiečių spaudos atstovus. Ir Motinos diena buvo aprašyta "Salzgitter-Zeitung". Korespondencijoje pabrėžta, kad lietuviai išeivijoje palaiko tarpusavio ryšius bei tautines tradicijas ir dainuoja tėviškės dainas. Jaunimas daugiau domisi pasilinksminimais. Išspausdinta didelė pobūvio nuotrauka.

D ü s s e l d o r f

Nordrhein-Westfalijos lietuviai Motinos dieną ir Marijos Pečkauskaitės 100-ąją gimtadienį minėjo š.m. gegužės 21 Vokietijos Rytų namuose Düsseldorf. Erdvioje iškilmių salėje 16 val. tėv.Konstantinas OFM Cap. už gyvas ir mirusias lietuves motinas atnašavo šv.mišias. Paskui ilgokoje paskaitoje dr.K.Gulbinas nušvietė įvykius ir žmones, kurie nulėmė M.Pečkauskaitės įsijungimą į tautinį lietuvių atgimimą ir išskaičiavo lietuviškosios kultūros sritis, kuriose rašytoja ir auklėtoja stipriai pasireiškė. Paskaitininko nuomone, M.Pečkauskaitė esanti ir liksianti viena ryškiausių asmenybių lietuvių kultūros istorijoje.

Meninėje programos dalyje iš Belgijos atvykusi dainininkė B.Spies-Gailiūtė su akompaniature Salm atliko keletą St.Šimkaus liaudies dainų. Pianistė Salm paskambino jos pačios paruoštą lietuviškų liaudies dainų melodijų pynę. Br.Spies pateikė ir trumpą O.L.V.Milašiaus gyvenimo bei kūrybos apybraižą.

Nordrhein-Westfalijos lietuvių moterų kvartetą, vadovaujamas A. Bučinsko padainavo kelias liet. liaudies dainas. Ypač gūdžiai nuskambėjo duetu atliktas "Tas vakaras".

Programos atlikėjams padėjo ir pakvietė juos vakarieniškos Vokietijos LB Valdybos atstovas M. R. Kiužauskas. Šokiams grojo Petrikaičio kape-la. Tarp svečių buvo net keliolika metų metų nedalyvavusių jokiam lietuviškame renginyje. Viena viešnia buvo iš Pietų Afrikos.

--- oOo ---

R o m u v a

Vietos LB apylinkės valdyba ir Lietuvių moterų klubų federacija Vokietijoje š. m. birželio 25 Hüttenfelde suruošė aukšto lygio J o n i n i ū k o n c e r t ą . Dainavo viešnia iš Čikagos solistė Praurimė Ragienė ir Ričardas Daunoras iš Stuttgarto, pianinu juos palydėjo Raminta Lampsatyte iš Berlyno. Prieš savaitę ta pati trijulė su dideliu pasisekimu koncertavo Lietuvių moterų klubų federacijos Vokietijoje suvažiavime Hamburge ir prieš porą dienų - Salzgittery-Lebenstede.

Pr. Ragienė pirmą kartą šviesia žvaigžde pasirodė Vokietijos padangėje. Gaila, kad nepasisekė surengti jos koncertų su atitinkama programa vokiečių publikai. To ji verta. Joninių koncerte Romuvoje ji jau pirmu išėjimu sužavėjo klausytojus, padainuodama septynetą Vokietijoje retai girdimų lietuvių kompozitorių dalykėlių. R. Daunoras, daugeliui spėtas jau ir čia pažinti ir pamėgti basas, atliko tiek pat liet. muzikų komponuotų dainelių, įpindamas tarp jų ir vieną vokišką. Antroje dalyje tas pats solistas nemažiau žaviai dainavo italų kompozitorių kūrinius itališkai, o Pr. Ragienė perteikė muz. Jurgučio ir svetimtaučių kūrinius. Kai užbaigai abu solistai padainavo melancholiškąją "Plaukia sau laivelis", publika nenorėjo išleisti jų iš salės ir privertė kartoti. Abi ponios apdovanotos gėlėmis.

Salėje buvo iškabintos meniškios E. Friedricho nuotraukos, kurias jis padarė pernai lankydamasis Vilniuje.

Dvi valandas trukusio koncerto klausėsi apie šimtas tautiečių, susirinkusių ne tik iš apylinkės, bet atvykusių mūsų iškiliųjų dainininkų pasiklausti iš Muncheno, Schwarzwaldo, Schwetzingeno, Darmstadto ir kitų vietovių.

Veikė du bufetai: Šiugždinių alaus ir užkandžių bei stipresniųjų gėrimų, kur šeimininkavo Tendzegolskiai, V. Sabienė ir A. Veršelis. Salėje elektroniškus šokių muzikos įrengimus su savo aparatūra įrengė R. Tendzegolskis. Prieš vidurnaktį uždegtas laužas. Prie jo skambėjo dainos. Ištvėringieji bendravo iki paryčių.

M ū n c h e n

Š. m. balandžio 13 Susitikimo namuose RATUKAS su rumunų tautinių šokių grupe suruošė diskusinį vakarą apie egzilų jaunimą ir vienai jų grupės šokėjai mergvakarį. Abi grupės pašoko po porą šokių, o Violeta Landienė padainavo vestuvinę dainą vokiškai. Po to dar ilgai vaišintasi ir draugiškai šnekučiuota.

Gegužės 7 Bavarijos sostinėje prieš rotušę vyko E u r o p o s d i e n o s iškilmės, trukusios net 4 valandas. Buvo sakomos politinės kalbos, dainavo bavarų chorai, grojo orkestrai, šoko bavarų, skotų bei rumunų folkloro grupės ir lietuvių RATUKAS. Didžiausio pasisekimo susilaukė jo Sadutė, kuri buvo parodyta televizijos I programoj ir pateko į "München Merkur." Be to, lietuvių dalino lapelius apie religijos laisvės varžymus Lietuvoje ir apie lietuvių grupės Helsinkio susitarimų vykdymui sekti įsteigimą ir darbą.

S a l z g i t t e r - L e b e n s t e d t

lietuviai kartu su vokiečiais š.m. gegužės 1 šventė dek.kun.V.Šarkos ir vokiečių šv.Mykolo parapijos klebono Schmito sidabrinis jubiliejus. Kun.V.Šarkai sukako 25 metai kai rūpinasi Salzgiterio lietuvių sielovada. Sveikinimo žodį tarė VLB Lebenstedto apylinkės pirmininkas A.Kairys. Raštu sveikino Hildesheimo vyskupas Jansenas. Po pamaldų vieni susirinko į parapijos salę pasmaguriauti. Įteiktos dovanos.

S c h w e t z i n g e n

Š.m. gegužės 20 Schwetzingeno kapinėse evang.kun.Fr.Skėrys pašventino jo rūpesčiu Viliui Pelanui pastatytą antkapį ir pasakė trumpą pamoksluką, nušviesdamas velionio gyvenimą. Į iškilmę susirinko nemažas būrelis 8591 LS lietuvių kuopos narių, kuriems Pelanui iki mirties priklausė. Padėkos žodį tarė leit.K.Bendoraitis. Visi nusifotografavo. Kapą prižiūrės 8591 LSCo vyrai ir kun.Fr.Skėrys.

M i e s a u

Pradedant vietos LB apylinkės narių susirinkimą gegužės 28, pagerbtas tos apylinkės steigėjas ir nuolatinis sekretorius a.a. Juozas Venys, Pirmininkavo J.Venckus, sekretoriavo J.Nevulis. Iš revizijos komisijos pranešimo paaiškėjo, kad vienintelės išlaidos buvo pašto ir gėlėms pirkti, lankant narius ligoninėje. Nutarta ir šiemet apie liepos vidurį suruošti vasaros šventę su Joninių laužu ir programa suaugusiems bei vaikams. Kitus renginius derinti su kaimyninėmis apylinkėmis.

Į apylinkės vadovybę išrinkti dr.J.Gurklevičius (pirmininkas) ir J.Nevulis (sekretorius ir išdininkas). Susirinkimas vyko dr.St.Šereikos sodely. Šeimninkas visus svetingai pavaišino.

----- xXx -----

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O J

M i e l i e j i L i e t u v i a i ,

Mes dažnai sakome ir išgyvename, kad nėra namų be dūmų. Tie namai su dūmais gali būti šeimos, organizacijose, bendruomenėse ar įstaigose. Šiais metais mums Vokietijoje gyvenantiems lietuviams skaudžiai graužė akis ir ne vienam išspaudė graudžią ašarą mūsų Bendruomenės ir ypač Vasario 16 gimnazijos namuose susirinkę dūmai - nesutarimai, nesusipratimai, asmeniškės ambicijos.

Birželio 4 Romuvoje susirinko Bendruomenės ir Gimnazijos kuratorijos atsakingi asmenys ir išblaškė tuos karčius dūmus. Dabar mes visi turime plačiau atidaryti akis, kad geriau ir aiškiau pamatytume mūsų bendrą tikslą ir gėrį. Turime atverti vieni kitiems širdis, kad su meile ir pagarba vieningai siektume to gėrio ir tikslo.

Mums, naujai Vasario 16 gimnazijos kuratorijos valdybai, yra pirminis uždavinys ir pareiga rūpintis gimnazijos išlaikymu ir gerove. Manome, kad tai yra ir visų geros valios lietuvių giliausias noras. Todėl prašome ir raginame visus šio tikslo siekti su meile ir pasiryžimu.

Visų pirmiausia kreipiamės į tėvus, ypač turinčius mokyklinio amžiaus vaikus. Dažnai, net kartais su ašaromis, dainuojame: "Lietuviais esame esame mes gimę, lietuviiais norime ir būt". Taip, mes lietuviai, bet ar būsime jais savo vaikuose priklausys nuo to, ar juos auklėsime lietuviiais ir būti. Tėvams šią pareigą atlikti yra geriausia talkininkė Vasario 16 gimnazija. Leiskite savo vaikus į šią mokyklą.

Kreipiamės ir į mūsų visą jaunimą, į tuos, kurie lankė šią gimnaziją, kurie susibūrė į Jaunimo sąjungą, kurie susitelkė prie "Jaunimo Balso", kurie laiko save lietuviiais, - ateikite visi mums į talką dėl Vasario

16 gimnazijos gražesnės ateities! Kreipiamės į visus geros valios lietuvius, ypač JAV-bėse ir Kanadoje, be kurių pagalbos ši mokykla 26 metus nebūtų išsilaikiusi, padėkite mums ir toliau savo nuoširdžiu rūpesčiu ir auka. Kur visi stos, visados daugiau padarys! Būkime tikri, kad mūsų vieningą ryžtą ir darbą Dievo palaima lydės.

Visiems nuoširdi padėka ir pagarba.

KURATORIJOS VALDYBA

V.Natkevičius
Gimnazijos direktorius

J.Sabas
Iždininkas

Tėv.Alfonsas Bernatonis
Pirmininkas

ATSIŠVEIKINA M.STANKUVIENĖ-SAULAITYTĖ

Spalvingieji mokslo metai pasibaigę. Sudedame savo palapinę ir traukiame į vakarus. Šioje bendruomenėje susipažinome su mokiniais, kurie subręš sąmoningais lietuviais ir gerais žmonėmis, jeigu bus kas juos ves įdomiu mūsų tautinio gyvenimo keliu, jei bus kas jiems rodys, kaip garbingai gyventi. Dirbome sunkiose sąlygose, bet jose buvo stiprių, nuoširdžių asmenų, besirūpinančių labiau kitais, negu savimi.

Dėkoju mokiniams už pasitikėjimą bei namų šilumą. Ilgai prisiminsiu sąžiningus kolegas ir draugus, pasiryžusius Vasario 16 gimnaziją gerinti, nes ji to verta.

Iki pasimatymo!

Marija Stankuvienė-Saulaitytė

G i m n a z i j o s d a r b u o t o j ų t a r y b a

Kuratorijos valdybai neterminuotai atleidus mergaičių bendrabučio vedėją M.Stankuvienę-Saulaitytę, tarnautojai suskato rūpintis didesne savo teisių apsauga. Š.m. balandžio 26 sušauktas visų gimnazijos darbuotojų susirinkimas nutarė išrinkti Gimnazijos darbuotojų tarybą (Betriebsrat), kuri ne tik gintų darbininkų bei tarnautojų interesus, bet ir draugiškai su abipusius pasitikėjimu bendradarbiaudama su gimnazijos direktorium ir Kuratorijos valdyba siektų gimnazijai sėkmės ir gerovės.

Buvo išrinkta rinkimų komisija iš mokytojų Weigelio, Svilo ir Haago. Rinkimai buvo praversti atskirai darbininkų ir tarnautojų grupėse. Darbininkų grupėje paskelbtas tik vienas kandidatų sąrašas: H.Giese ir kaip pavaduotoja A.Moos. Tarnautojų grupėje paskelbti du kandidatų sąrašai. Pirmame sąraše kandidatavo J.Dėdinas ir A.Veršelis, antrame - A.Weigel, V.Svilas, M.Dambriūnaitė, H.Haag ir A.Veršelis, jun.

Rinkimai įvyko birželio 8. Darbininkų grupėje išrinktas Giese. Tarnautojų grupėje už pirmąjį sąrašą paduoti 6 balsai, už antrąjį 13. Iš viso balsavo 87,1 %. Į Tarybą išrinkti: Aloys Weigel, Vytautas Svilas ir Helmutas Giese.

Tikėkimės, kad išrinkus naują Kuratoriją ir jos Valdybą, Gimnazijos darbuotojų taryba galės glaudžiai, draugiškai bendradarbiauti ir ateity neturės jokių neišsprendžiamų problemų.

K u r a t o r i j o s n a r i ų s u s i r i n k i m a i

Pirmasis įvyko š.m. birželio 3 gimnazijos mokytojų kambary. Posėdį atidarė direktorius V.Natkevičius, M.A. Pirmininku išrinktas dr.J. Norkaitis, sekretorium - kun.Fr.Skėrys.

Vokietijos LB Tarybos atstovas J.K.Valiūnas iškėlė susirinkimo teisėtumo klausimą, nes nepakviestas vienas narys - tėv.Alf.Bernatonis. Ilgokai diskutuota, ar tėv.Bernatonis atsistatydino iš Kuratorijos narių, ar ne. Perskaityta praeito posėdžio protokolo atitinkama vieta ir jo laiškas Kuratorijos valdybai, kuriame tvirtinama, kad jis galutinai neatsistatydinęs.

- 10 -

Priimta darbotvarkė. Tėvų komiteto atstovą dr.St.Šereiką, kuris buvo ir Kuratorijos valdybos pirmininkas, pakeitus L.Lunecu, atsirado reikalas perrinkti Valdybą. Šis klausimas įrašytas į darbotvarkę. J.K.Valiūnas pareiškė, kad rytoj įvyks Vokietijos LB Tarybos neeilinis suvažiavimas. Jo darbotvarkėje numatytas nepasitikėjimo pareiškimas Tarybos atstovams Kuratorijoje. Tai gali pakeisti Kuratorijos narių sudėtį. Nutarta atlikti visus darbotvarkės punktus, o Valdybą rinkti rytoj po Tarybos suvažiavimo. Valdybos išdininkas J.Barasas pareiškė pasitraukias iš pareigų.

Perskaitytas ir su nežymiu pakeitimu patvirtintas praeito suvažiavimo protokolas. V.Natkevičius pranešė, kad iš mūsų gimnazijai lėšoms telkti ir mokiniams verbuoti komiteto Čikagoje gauta telegrama, kuria pranešama, kad savo atstove Vasario 16 gimnazijos kuratorijoje paskyrė dr.Aliną Veigel-Plechavičiūtę. Nutarta įrašyti į statutą Lėšoms telkti ir mokiniams verbuoti komiteto Čikagoje atstovą nuolatinį Kuratorijos nariu. Dr.Veigel pakviesta dalyvauti posėdy.

Ilgai tęsėsi diskusijos dėl M.Stankuvienės-Saulaitytės ir A.Stankaus-Saulaičio atleidimo iš bendrabučių vedėjų. Pirmininkas perskaitė du Tėvų komiteto narių laiškus Kuratorijai. Prieita išvada, kad gražinimas Stankuvienės-Saulaitytės ir Stankaus-Saulaičio į bendrabučių vedėjų pareigas dėl susidariusių nebeįmanomų darbo sąlygų nebegalimas.

Už nuopelnus lietuviškam švietimui ir Vasario 16 gimnazijai buv.jos direktorius dr.J.Grinius išrinktas Kuratorijos nariu trejiems metams.

Birželio 4 popiet Kuratorija vėl susirinko posėdžio su priešpiet į ją išrinktais Vokietijos LB Tarybos ir Valdybos nariais. Pirmininkavo dr.J.Norkaitis, sekretoriavo tėv.Alf.Bernatonis. Kadangi buvo abejojama, ar praeitos dienos posėdis buvo teisėtas, todėl jo nutarimai iš naujo perbalsuoti, patvirtinant Gimnazijai lėšoms telkti ir mokiniams verbuoti komiteto Čikagoje atstovės dr.A.Veigel-Plechavičiūtės ir dr.J.Griniaus išrinkimą Kuratorijos nariais.

Į naują V a l d y b ą išrinkti tėv.Alf.Bernatonis (pirmininkas) ir inž.J.Sabas (išdininkas). Trečiuoju nariu (vicepirminiku) ex officio įėjo direktorius V.Natkevičius.

Nutarta sekantį Kuratorijos narių susirinkimą kviesti birželio 24. V.Natkevičius atkreipė dėmesį, kad iš bendrabučio vedėjo pareigų atleistas A.Stankus-Saulaitis iškėlė Kuratorijai darbo teisme bylą. Naujoji Valdyba paprašyta dar šiandien pas jį apsilankyti ir bandyti susitarti geruoju be teismo. Vėliau patirta, kad žygis buvo sėkmingas ir A.Stankus sutiko savo skundą teisme atšaukti.

Birželio 24 Kuratorijos nariai vėl p o s ė d ž i a v o Romuvoje. Iš 13 narių neatvyko tik 1. Posėdį atidarė Valdybos pirmininkas tėv. Alf.Bernatonis, pasveikindamas Jonus - dr.Grinių, dr.Norkaitį ir inž. J.K.Valiūną. Susirinkimo pirminiku išrinktas dr.J.Norkaitis, sekretore - dr.Alina Veigel. Priimta šešių punktų darbotvarkė. Patvirtintas š.m. birželio 4 posėdžio protokolas.

Apie Valdybos narių pareigų pasiskirstymą ir darbus pranešė jos pirmininkas tėv.Alf.Bernatonis. Perimant naujai Valdybai pareigas iš senosios, norėta padaryti kontrolė, bet nespėta. Ji bus netrukus įvykdyta. Apžiūrėtos visos patalpos ir patirta, kad berniukų bendrabutis pilyje reikalingas remontas. Jo pasigenda ir virtuvės patalpos. Priimtas Kuratorijos valdybos atsišaukimas į liet.visuomenę. Birželio 18 nauja Valdyba per notarą iširegistravo draugijų registre. Finansinė gimnazijos padėtis prasta - yra skolų. Gimnaziją remontuoti padės ir Vokietijos LB Valdybos nariai.

Gimnazijos direktorius painformavo, kad baigiant mokslo metus, buvo 62 mokiniai, tarp jų 11 iš JAV-bių, 3 iš Kanados ir 1 abiturientas iš Venecuelos. 7 liko (2 iš JAV-bių) kartoti kursą. Elgesio pažymiai

sumažinti 12-kai mokinių. Per 20 mokinių po atostogų nebegriš į mokyklą. Ateinančiais mokslo metais bus 8 abiturientai. Prasidėjo naujų mokinių registracija, bet prašymų dar nedaug. Rūpėsčio kelia Baden-Württembergo krašte vykdoma aukštesniųjų klasių (Oberstufe) reforma. Mergaičių bendrabučio vedėja ir pavaduotoja jau yra, ieškomas vedėjas berniukų bendrabučiu.

Dr. Norkaitis pranešė, kad ateinančią mėnesį gimnaziją lankys kompetentingi pareigūnai iš Stuttgarto ir iš Bonnos susipažinti su padėtimi.

Ilgai diskutuotas Pedagoginės komisijos nario dr. J. Griniaus prieš porą dienų visiems Kuratorijos nariams išsiuntinėtas bendrabučių statusas ir bendrabučių nuo gimnazijos atskyrimo klausimas. Nors tas klausimas ir nebuvo balsuotas, bet pakankamai išryškėjo visuotinis nusistatymas bendrabučių nuo gimnazijos neskirti. Ypač direktorius turėtų bendrabučių tvarkymo klausimais turėti svarų žodį.

Nuo ateinančių metų pradžios tvarka bendrabučiuose turėtų būti sugriežtinta: griežčiau reikalaujama, kad jų gyventojai pasiklotų lovas, išsivalytų kambarius, negadintų įrengimų ir turto. Už padarytą žalą turėtų būti atlyginama. Buvo nuomonių, kad mokinius daugiau reiktų įtraukti į aplinkos (kiemo, parko) tvarkymą. Apsišvarinimas ir apsitvarkymas turėtų būti laikomas auklėjimo dėsniu.

Prieita išvada, kad reikia paruošti naujas bendrabučių tvarkos taisykles, su kuriomis supažindinti tėvus ir gauti iš jų paramą vykdam, ir gimnazijos statuto vykdymo taisykles, pagal kurias būtų tvarkoma gimnazija, bendrabučiai ir ūkis. Šias taisykles pažadėjo per savaitę paruošti dr. J. Norkaitis ir įteikti Kuratorijos valdybai, o taip pat išsiuntinėti visiems nariams. Tarnautojų bei darbininkų skundams svarstyti ir spręsti Kuratorijos valdyba turėtų sudaryti trijų instancijų sistemą. Susirinkimas truko per 4 valandas.

A b i t u r i e n t ų i š l e i s t u v ė s

Keturiems šių metų abiturientams, Justinai Dirgėlaitei, Vytautui Grudzinskiui, Albertui Harneriui ir Ronaldui Lipšui gegužės 6 gimnazija suruošė atsisveikinimo vakarienę. Gimnazijos direktorius savo kalboje linkėjo jiems pasiekti užsibrėžtų tikslų, siekti aukštojo mokslo, išlikti lietuviais ir gimnazijos draugais. Sveikino juos prie vyno taurės ir mokytojai bei būsimieji abiturientai, kurių ateinančiais metais bus net 8. Šių metų abiturientai:

Justina D i r g ė l a i t ė, gim. 1958 rugsėjo 4 Weidenthaly, Pfalzo krašte. Ten pat 1968 baigė 4 pradž. mokyklos skyrius ir tuoj pat stojo į Vasario 16 gimnazijos I klasę. Nuo II klasės priklauso skautams. 1976 buvo draugininkė. Šoko tautinių šokių grupėje, dainavo chore. Šiais mokslo metais buvo mergaičių bendrabučio seniūne. Žada studijuoti filologiją.

Vytautas G r u d z i n s k a s, gim. 1957 rugpiūčio 24 Kaune. Pradžios mokslą iki IX skyriaus ėjo ten pat. 1972 lapkričio mėn. su tėvais atvyko į V. Vokietiją, 1974 stojo į Vasario 16 gimnazijos VII klasę. Žaidė tinklinį, dalyvavo mokinių laikraščelio "Romuvos žinių" leidime. Ketina studijuoti elektrotechniką Bochume.

Albertas H a r n e r i s, gim. 1955 balandžio 27 Kaulece (Sibire). Į Vokietiją su tėvais atvyko 1959. Pradžios mokyklos 6 skyrius baigė 1967 Andernache ir tais pat metais įstojo į Vasario 16 gimnazijos II klasę. Buvo skautu, šoko tautinių šokių grupėje. Pasiryžęs studijuoti teatro meną.

Ronaldas L i p š y s, gim. 1957 balandžio 25 Mainze (Vak. Vokietijoje). Pradžios mokyklos 4 skyrius baigė 1967 Heidesheime ir tais pat metais įstojo į Vasario 16 gimnazijos I klasę. Priklausė skautams. Pirmiausia turės atlikti karinę prievolę, o vėliau žada studijuoti.

• • •
 P a m o k o s 1976/77 mokslo metais p a s i b a i g ė birželio 8.
 Naujaisiais mokslo metais jos p r a s i d ė s rugpiūčio 22. Į ben-
 drabutį mokiniams reikia atvažiuoti rugpiūčio 21.

I š v y k a į P r a n c ū z i j a

Vasario 16 mokiniai seniai svajojom patekti į gražiausią pasauly mies-
 tą - Paryžių. Mūsų svajonės išsipildė birželio 13, kai, pabaigę moks-
 lą, beveik visi perkelti į aukštesnes klases, dviem autobusais išva-
 žiavom į Prancūzijos sostinę. Su mumis kartu keliavo ir direktorius
 bei 6 mokytojai. Pakeliui buvo apžiūrėta monumentalioji Reimso kated-
 ra, didingasis gotikos paminklas.

Nakvojom Paryžiuje jaunimo namuose kad ir nekarališkai, bet, prisi-
 lakstę po miestą, nejautėm jokių nepatogumų. Tik spėję įsiversti lo-
 von, jau pūškavom ir sapnavom Eifelį, Dievo Motinos katedrą (Notre Da-
 me), žaviąją Seną... Beje, jau tą patį vakarą, tik atvažiavę, lėkėm
 į miestą pažiūrėti jo stebuklų. Stebėjomės jo mažais įvairių tautybių
 restoranais, kur matėm kepusius paršus, šašlikus, saldžius sklandžius;
 paragavom alžiriečių ir tunisiečių pyragaičių, ilgų, kone metro ilgio,
 saldinių (sako, tokius kadaise Lietuvoj irgi gamindavo).

Birželio 14 net 5 valandas važinėjom po miestą, sustodami prie žymiųjų
 Paryžiaus pastatų: Notre Dame, Sacré coeur, miesto rotušės, Luvro,
 Pompidou centro (jis knibžda visokiais moderniausiais kompiuteriniais
 automatais), Eifelio (buvo per brangu į jį pasikelti, bet keli savo
 kojomis įkopė). Aplankėm ir Invalidų katedrą, kurioje yra didingas
 Napoleono karstas. Vyresnieji lankė Paryžių savo galva ir kojom, ne-
 norėdami pasiduoti gido išminčiai, kurią jis bėrė mums be pertraukos
 5 valandas.

Pagrindinė išvyka birželio 15 buvo Versalis. Matėm garsiąją veidrodžių
 salę, kur 1871 buvo paskelbtas vokiečių Reichas ir kur 1919 buvo jis
 palaidotas. Parkas apstulbino. Tik nedaug kas turėjo pakankamai stip-
 rias kojas, pervargusias nuo vaikščiojimo, nueiti į nelaimingosios Ma-
 rijos Antuanetės kaimą, kur ji pabėgdavo nuo Versalio dvaro balių, lie-
 žuvavimo ir apsimesdavo ūkininke ar piemenaitė. Mažieji net du kartus
 traukė prie Eifelio, o didieji į Luvrą, Senos pakrantes, Champs-Elysées.

Su mažu nuotykiu (vieną ekskursantą "užmiršom" Paryžiuj, tat reikėjo
 grįžti jo pasiimti) birželio 16 vakare, vos pajudindami vargšes koje-
 les, jau buvom savo Romuvoj. Jas galutinai nukamavo Verdunas, kurio
 kovų laukus ir išpūdingąjį paminklą greitai aplėkėm.

----- xXx -----

J a u n i m o k o n g r e s o r u o š o s d a r b a i

Š.m. gegužės 21 Romuvoje vyko IV Pasaulio Lietuvių jaunimo kongreso
 komiteto prezidiumo (Šmitas, Lucas, Šileris, Ivinskis, Šreifeldaitė)
 posėdis, kuriame buvo aptartas Kongreso ruošos stovis, finansiniai,
 nuostatų ir Kongreso vietos klausimai.

Pirmininkas A.Šmitas painformavo apie savo kelionę Amerikon, kur daly-
 vavo PLB ir PLJS posėdžiuose. Kovo 4 PLB posėdyje buvo sutarta, kad
 Kongresą ruošia PLB ir PLJS, praktišką darbą atliekant Europoje suda-
 rytam Kongreso komitetui. PLB ir ši Kongresą remis, tačiau kitaip, negu
 anksčiau buvo manyta. Ruošos darbus reikės finansuoti Kongresą ren-
 giantiems kraštams, o PLB, reikalui esant, galėtų duoti paskolas. Dėl
 pačios programos finansavimo reikės dar tartis turint konkrečius pla-
 nus. Kongreso finansavimu rūpinasi ir PLJS Valdyba, kuri Kongreso nau-
 dai ruošia koncertus ir net galvoja sudaryti lėšų telkimo komisiją.
 Aukų rinkimą Šiaurės Amerikoje per PLB apsunkina pačios PLB Valdybos
 pasikeitimas 1978 ir tais pat metais ruošiamą dainų šventę ir sporto
 olimpiada Toronte. Tai renginiai, kurie irgi nemažai aukų pareikalaus.

Iš viso pasaulio suvažiuosią dalyviai ir jaunimo rinkti atstovai Europoje už pragyvenimą, keliones ir dalyvavimą Kongreso renginiuose turės patys apsimokėti. Atitinkami kraštai turėtų paremti savo atstovus, o vargingesniems gal teks Pasaulio Lietuvių bendruomenei arba Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjungai padėti.

Kongreso ruošos darbai Europoje nepigūs dėl susidarančių kelionių išlaidų, kurios būtinos, nes, neturėdami didesnių lietuvių telkinių, neįstengiamo komisijas sudaryti iš vienoje vietoje gyvenančių žmonių.

Sekantiems metams numatyta 12.000 DM sąmata ruošos darbams. Šią sumą reikės sutelkti Europoje. Lėšų telkimu rūpinasi Vokietijos LB Valdyba, kuriai talkininkaus Kongreso vicepirmininkas Alfredas Lucas.

Ilgai buvo diskutuota dėl Kongreso eigos. Prezidiumas nutarė pasiūlyti komitetui tokią eigą: Pradžią liepos 14 Londone. Atidarymo iškilmėse tokiu būdu galėtų dalyvauti didesniąją skaičių Didž. Britanijos lietuvių. Delegatai tada persikeltų į Vasario 16 gimnaziją, kur iki liepos 26 vyktų studijų dienos. Kitiems dalyviams tą savaitę reiktų suorganizuoti ekskursijas. Liepos 26 visas jaunimas vėl susirinktų, šį kartą Königsteine prie Frankfurto. Frankfurte nuo liepos 27 iki 29 vyktų Kongreso manifestacinė dalis su jaunimo atliekama plačia kultūrine programa. Šiam savaitgaliui šalia jaunimo iš viso pasaulio tikimasi susilaukti didesnio skaičiaus Vokietijos lietuvių.

Techninė komisija paprašyta ištirti tokio plano galimybes, kainas ir t.t. Tuomet jau bus galima sudaryti konkretesnę sąmatą visam Kongresui.

Dėl Kongreso tikslų ir turinio PLJS užvedė diskusijas visame pasaulyje. Vokietijoje apie tai bus kalbama liepos 8-10 per numatytą jaunimo suvažiavimą, o Europos Lietuviškųjų studijų savaitėje bei Vokietijos LB darbuotojų suvažiavime rudenį šis klausimas taip pat bus diskutuojamas.

Kalbant apie Kongreso komiteto sudėtį, buvo galvota, jog nuostatus reiktų taip pakeisti, kad komitetas būtų grynai darbo komitetas. Tai reikš, kad jį sudarytų prezidiumo nariai, darbo komisijų pirmininkai ir aktyviai prie Kongreso ruošos prisidedančių organizacijų atstovai. Vien reprezentacijai atstovai per daug apsunkintų Kongreso išdą.

Nutarta XXIV Studijų savaitės metu Londone sušaukti prezidiumą ir darbo komisijų pirminikus pasitarti; dalyvaus ir Europos kraštų LB bei PLJS atstovai.

M i e l i t a u t i e č i a i ,

Tik dveji metai beliko iki IV Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso, kuris ruošiamas Europoje. Šia proga Vokietijoje turėsime priimti keletą šimtų lietuvių jaunuolių iš viso pasaulio. Turėsime progos pasigrožėti geriausiais mūsų jaunosios kartos menininkais, muzikais, dainininkais, ansambliais ir t.t. Kongreso manifestacinė dalis vyks Vokietijoje ir į ją bus kviečiama visa lietuviška visuomenė. Tai bus masinis suvažiavimas.

Šis didelis įvykis iš mūsų pareikalaus nemažai energijos ir aukų. Mes turime surasti patalpas, nakvynes, rūpintis programa, ekskursijomis ir t.t. Šie ruošos darbai pareikalaus nemažos sumos pinigų. Iš užsienio nedaug tegalime laukti paramos, nes ir ten savo jaunimui bus renkamos aukos, kad galėtų susimokėti keliones ir pragyvenimą Europoje. Tad mes turime sutelkti lėšas organizaciniam darbui.

Džiaugiamės, kad jau pirmos aukos įplaukė. Atsirado ir pirmas tūkstantininkas - tėvas dr. Konstantinas Gulbinas. Dr. Gerutis su žmona iš Šveicarijos paaukojo 500 DM. Dėkojame visiems ligšioliniams aukotojams. Tikimės, kad dar daugiau lietuvių seks šiuo geru pavyzdžiu.

Maloniai prašome ir Jūsų paramos! Auką prašome siųsti per banką:

IV. Weltkongress der Litauischen Jugend. Konto Nr. 8.9257.04
Volksbank Kreis Bergstrasse, Bankleitzahl 553 915 00
6840 Lampertheim

Iš anksto dėkodami

A. Šmitas
IV PLJK Komiteto
pirmininkas

J. Sabas
Vokietijos LB Valdybos
pirmininkas

TARPTAUTINĖ ŽMOGAUS TEISIŲ KONFERENCIJA

pukiai suorganizuota ir pravesta vyko gegužės 6-8 Wildbad Kreuthe netoli Tegernsee, Alpių papėdėje. Organizatoriai: Žmogaus ir laisvo apsisprendimo teisėms ginti draugija Luzerne (jos narys yra ir dr. A. Gerutis), Communio Nova Bohemica St. Gallene, siekianti taikaus Vidurio Europos tautų sugyvenimo, ir Hanns-Seidel-Stiftung Münchene. Konferencija vyko Bavarijos hercogų pilyje, kurioje įrengta Hanns-Seidel-Stiftung akademija. Dalyvauti galėjo tik kviestieji. Lietuviams atstovavo teisininkai: prof. dr. D. Krivickas su poniu iš Washingtono, dr. A. Gerutis iš Berno ir J. Lukošius iš Romuvos. Estai, latviai ir kitos tautybės taip pat buvo atstovaujamos.

Gegužės 6 po vakarienės susirinkusius šeimininkų vardu pasveikino dr. Arnold. Sveikinimo žodžius tarė ir kiti. Konferencijos pirmininkas, Müncheno universiteto rektorius prof. dr. N. Lobkowitz glaustai apibūdino Helsinkio konferencijos nutarimus. Vakare įvyko priėmimas didžiojoje pilies salėje, kur, girkšnodami šampaną bei vyną, dalyviai turėjo progos arčiau susipažinti ir išsikalbėti.

Gegužės 7 rytą pradžioje vyko trumpi išymių žmonių pasisakymai. Prof. Lobkowitz, pirma paaiškinęs, perskaitė kreipimąsi į Belgrado konferencijoje dalyvaujančių vyriausybių galvas, kad jos ten "neužmirštų totalinių sistemų pavergtų Europos tautų", ir kvietė visus jį pasirašyti.

Paskaitą apie Helsinkio konferenciją ir žmogaus teises skaitė Würzburgo universiteto prof. dr. D. Blumenwitz. Jis paeiliui peržvelgė visus tris Helsinkio susitarimų "krepšius" ir juose rado daug prieštaravimų. Pasigedo tarptautinio organo, kuris galėtų patikrinti žmogaus teisių gerimą Rytų Europoje, kaip tai yra Vakarų.

Apie Helsinkio šoką įdomiai kalbėjo St. Galleno universiteto socializmo ir marksizmo prof. dr. E. Kux. Šokas, anot pranešėjo, yra dvasinis arba fiziologinis sukrėtimas. Vakarus jis pabūdino iš iliuzijos, kad nuolaidos sovietams atneš įtampos sumažinimą. Rytai su pasibaisėjimu buvo priversti konstatuoti, kad gyventojai drįsta viešai reikalauti elgtis su jais, kaip su žmonėmis.

Dar priešpiet kalbėjo rusų disidentas Andrejus Amalrikas. Žmogaus teisių sąjūdis Sovietų Sąjungoje prasidėjęs 1965. Tai buvusi kova už žmogaus orumą ir prieš dvigubą ar trigubą elgseną (viena galvoti, kita sakyti ir dar kitaip elgtis), kuri yra pagrindinis režimo ramstis. Sąjūdis siekia pirmiausia pakeisti žmogaus sąmonę, o tik paskui socialinę ir politinę sistemą. 1972-73 jis išgyveno krizę: kai kurie vadai buvo priversti atsisakyti savo tezių, o kiti - apieisti Sov. S-gą. Ant- ra krizės priežastis - atoslūgis. Vakarų akyse disidentai tapo taikaus sambūvio trukdytojais. Disidentų kova už Helsinkio susitarimų vykdymą atstatė jų autoritetą. Dabar Vakarai turi atstatyti savo moralinį autoritetą.

Popiet vyko diskusijos ir pranešimai, kuriuos pradėjo prof. dr. D. Krivickas. Jis priminė Lietuvos okupaciją ir genocidą, kuris iki šiol tebvykdomas. Suminėjo gausius ir įvairius pasipriešinimo veiksmus. Ukrainiečių vardu kalbėjo dr. Leonti. Nusiskundė rusinimu. Tautinis ir nepriklausomybinis sąjūdis apėmęs visą tautą. Latgaliečių atstovas Locis nusiskundė, kad komunistai yra uždraudę jų

spaudą ir prašė konferenciją reikalauti, kad jis būtų panaikintas. Dr. A. Gerutis priminė Amalrikui, kad jis kalbėjo ne apie Sov. Sąjungą, bet apie Rusiją. Rusai Lietuvoje vykdo tautinį genocidą. Komunistų partijos programoje numatytas visų "sovietinių" tautų suliedinimas į vieną tautą, kuri, be abejo, bus rusiška. Disidentai turėtų aiškiai pasisakyti už visų tautų nepriklausomybę.

Amalrikas pasisakė už kiekvienos tautos apsisprendimo teisę. Jam sunku būtų kalbėti už visą rusų tautą. Esas skirtumas tarp režimo ir tautos. Prof. Lobkowitz priminė, kad priešpiet surengtoje spaudos konferencijoje Amalrikas sakė, jog Sov. S-gos ateitį jis išivaizduoja kaip tautų federaciją.

Jaunas akademikas Dieter Fötisch iš Hamburgo pateikė puikią DDR padėties apžvalgą. Ir ten disidentai remiasi Helsinkio susitarimais.

Pavel Tigrid iš Paryžiaus pranešimas apie padėtį Čekoslovakijoje buvo vienas svariausių. Jis išsikabino didžiulę Helsinkio susitarimų schemą, kur jie buvo suskirstyti į 3 grupes: 1) kuriuos sovietai gali sukurti vykdyti, 2) kurių įvykdymas jiems būtų sunkus, ir 3) kurių vykdymas palieštų komunistinių režimų pagrindus. Priminė, jog Čekoslovakijoje prasidės politiniai procesai. Prašė konferenciją reikalauti paleisti teisiamuosius arba kad procesai būtų vieši.

Witold Wirpsza iš Berlyno suminėjo įstatymus ir potvarkius, pažeidžiančius žmogaus teises Lenkijoje ir pasipriešinimo reiškinius.

Dr. A. Czettler iš Šveicarijos teigė, kad dėl 1956 sukilimo ir 120.000 žmonių aukų komunistinis režimas Vengrijoje turi daugiau laisvės, negu kitose liaudies respublikose. Persekiojama religija.

I. Cerovac (kroatas) iš Muncheno pažymėjo, kad eiliniai gyventojai Jugoslavijoje nieko nežino ir nesupranta apie Helsinkio susitarimus.

Il. Paunescu iš Muncheno nurodė, kad Rumunijos valdovas Ceausescu yra nemažiau žiaurus už kitus komunistų diktatorius.

Dim. Inkiow sakė, kad prieš porą metų Bulgarijoje niekas nežinojo, kad yra žmogaus teisės. Dabar jie žino, kad jas galima net pažeisti.

S e k m a d i e n i Wildbad Kreuth kaimo bažnytelėje šv. mišias lotynų kalba aukėjo tėv. Sėgur, S. J. iš Vatikano su vietos kunigais. Choras ir visa bažnyčia giedojo taip pat lotyniškai.

Po pamaldų vengras prof. dr. L. Révész iš Berno kalbėjo apie Bažnyčios padėtį komunistų valdomuose kraštuose. Sovietų konstitucija laiduoja religijos laisvę. Bažnyčia atskirta nuo valstybės. Lenkijoje ir Vengrijoje vyriausybės turi sutartis su Vatikanu. Proteguojami ortodoksai ir protestantai. Aiškiai matoma tikinčiųjų diskriminacija.

Red. Iz. Klejner iš Muncheno nušvietė žydų padėtį Europos Rytuose. Parodė 15 tomų, kuriuose iřišti žydų prašymai išvažiuoti iš Sov. Sąjungos. Žydai ten rūpestingai registruoja nusikaltimus prieš žmogaus teises. Kai ateis laikas, nusikaltėliai turės atsakyti.

G. v. Zathureczky, aptardamas mažumų padėtį komunistiniuose kraštuose, nurodė, kad sovietų konstitucija leidžia respublikoms išstoti iš Sov. S-gos, tačiau teikia pirmumą šūkiui: pirma sovietizacija, o tik paskui apsisprendimas.

Baigiant konferenciją, vyko vad. podiumo diskusijos. H. Matthias iš Niedersteino paaiškino, kas yra jo vadovaujama Christl. Ostaktion International, ruošianti tylos eitynes. Ją sudaro 5 konfesijos. Stengiasi padėti žmonėms Rytuose. 1978 organizuojama didelė demonstracija.

Tėv. Sėgur, S. J. iš Vatikano radijo pastebėjo, kad Pius XII buvo didelis komunizmo priešas. Jonas XXIII ir Paulius VI perėjo į dialogą.

Beveik visi kalbėtojai pasisakė prieš nuolaidžiavimą komunistams. Amalrikas pastebėjo, kad ūkinė pagalba sovietams turėtų būti surišta su sąlygomis. Ispėjo nemanyti, kad Sov. S-gos gyventojų padėtis lengvėja, jei vakarai apmoka Maskvos ginklavimosi sąskaitas.

Tuoju popiet visi dalyviai skubiai apleido svetingą pilį, nes 15 val. joje prasidėjo kitas (muzikų) seminaras, kurio dalyviai jau ėmė rinktis ir užimti kambarius.

K u l t ū r o s d i e n o s S c h w a r z w a l d e

vykusios gegužės 20-22 Freudenstadte, buvo vienas geriausių šių metų lietuvių renginių Vokietijoje. Jaukią nuotaiką sudarė Lietuvių kultūros draugijos pirmininkė dr. Alina Veigel-Plechavičiūtė, jos maloni bei svetinga šeima ir erdvus, skoningai įrengtas Veigel'ių namas, kuriame visi dalyviai buvo maitinami ir kurio gražiuose salionuose vyko paskaita, diskusijos, draugiški pašnekesiai ir dainos.

Pirmieji dalyviai pradėjo rinktis tuoj popiet (gegužės 20). Po kavutės susipažinta ir užimtos nakvynės kaimyniniuose pensionatuose bei viešbučiuose. Vakaronės metu keletas dalyvių paskaitė įvairių autorių (A. Gustaičio, V. Žilinskaitės ir kt.) humoro. Pakilios nuotaikos vakaras baigtas sutartinėmis.

Gegužės 21 rytą dr. Alina pasveikino naujus svečius. Paskaitą apie pasyvinės kaltės supratimą skaitė dipl. teis. J. Lukošius. Jis pirmiausia pastebėjo, kaip pasyvinę kaltę (Unterlassen) aptaria vokiečių baudž. statutas. Bet teisė yra tik moralės minimumas. Religija bei moralė siekia giliau ir plačiau, negu teisė. Nei neprikl. Lietuvos, nei okupaciniai sovietų įstatymai mūsų neliečia. Esame saistomi lietuviškos sąžinės. Ji lydės mus iki grabo lentos ir už jos, jei perduosime ateinančioms kartoms. Po karo į aukščiausią teisės normą bandomas pakelti žmoniškumo pradas. Pirmą kartą jis pritaikintas Nūrnbergo teisme. Atsitinka, kad valstybės įstatymai pasidaro nebemoralūs. Tada žmonėms sunku apsispręsti ko klausyti - įstatymų ar savo sąžinės. Tokią padėtį dažniausiai sudaro svetimos valstybės okupacija. Baigdamas paskaitininkas pabrėžė, kad visa, ką lietuviška turime svetur, yra jautrios lietuviškos sąžinės vaisiai.

Popiet dr. Veigel perskaitė gautus gausius sveikinimus. Diskusijas moderavo dr. J. Norkaitis. Ilga eilė kalbėtojų konkrečiais pavyzdžiais parėškino paskaitos mintis.

Sakalų mokyklos (Falkenschule) mažojoje salėje vyko puiki gintaro dirbinių ir audinių paroda. Buvo ir užsienio lietuvių spaudos skyrelis. Rodinius paskolino dr. Šreifeldienė ir dr. Veigelienė, Eug. Lucienė, P. Ivinskienė, Tendzegolskiai ir kt.

Didžiojoje salėje, kur vyko koncertas, Ernst Friedrich buvo iškabinėjęs menišką nuotrauką, kurias būtų galima pavadinti žvilgsniu į Lietuvos praeitį. Koncertą pranešinėjo V. Hermanaitė. Pradėjo pianistė R. Lampsatytė Čiurlionio preliudija ir Bajoro rauda. Nuskambėjus paskutiniems raudos akordams, į sceną išžengė 8 poros besišypsančių, J. Stasiulienės gerai išlavintų žvalių šveicarų. Jie pašoko Suktinį, Lenciūgėlį, Šustą, Sukčių ir Šalabaną. Solistė M. Panse nuotaikingai perteikė J. Gruodžio, B. Dvariono, A. Kačanausko ir K. Kavecko komponuotas dainas. Antru išėjimu Ciuricho VILTIS su nemažesniu pasisekimu sušoko Linelį, Aštuonnytį, Abrūsėlį ir Džigūną.

Po trumpos pertraukos solistas R. Daunoras sodriu basu padainavo po vieną lietuvių ir vokiečių liaudies dainą, J. Tallat-Kelpšos, St. Šimkaus ir M. Petrausko kompozicijas. Iš scenos jis publikos buvo išleistas tik padainavęs priedu "Auki, berželi". Per dvi valandas trukusį koncertą užbaigė ciurichiečiai 4-riais liaudies šokiais: Rugučiais, Malūnėliu, Kubilu ir Režginėle. Vakaras baigtas visų sugiedota "Lietuva brangi", išspaudžiusia ašaras ne tik jautresnėms lietuvišioms, bet ir kai kurioms vokiečių. Vėliau VILTIES narės šveicarės pasakojo, kad tuo momentu ir joms nugaras šiurpas kutenęs. Prie solistų pasisekimo daug prisidėjo jų palydovė pianinu Raminta Lampsatytė iš Berlyno. Gražiais buvo papuošta scena. Aukšto lygio koncerto klausėsi apie 200 asmenų, kurių daugiau kaip pusė buvo vokiečiai.

Sekmadienį rytą jaukioje šv. Elzbietos kurhauso koplyčioje prel. dr. P. Celiešius aukojo šv. mišias ir pasakė turiningą pamokslą. Per pamaldas labai gražiai giedojo R. Daunoras, kun. K. Senkus ir protarpiais visi.

R e n g i n i a i

VOKIETIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS

įvyks š.m. liepos 8-10 Romuvoje. Bus svarstomi Sąjungos organizaciniai klausimai, IV PLJ Kongreso ruoša, kelionės į Lietuvą.

TALKA VASARIO 16 GIMNAZIJAI PAGRAŽINTI

organizuojama rugpiūčio 1-14 Romuvoje. Bus duodama nakvynė ir maistas. Talkoje dalyvauti kviečiamas ne tik jaunimas, bet ir vyresnio amžiaus žmonės, ypač amatininkai ir kiti, išmanantieji apie remonto darbus.

VAIKŲ IR JAUNIMO KELIONĖ Į ANGLIJĄ

Lietuvių vaikų vasaros stovyklos Vokietijoje šiais metais nebus. Korrespondencinių lietuvių kalbos kursų vedėjas M.Šiušelis organizuoja išvyką į Anglijos skautų ir jaunimo stovyklą lietuvių Sodyboje. Stovyklautojai išvyksta iš Kėlno liepos 22, grįžta rugpiūčio 6 ar 7. Savo nariams arba narių vaikams Vokietijos LB Valdyba sumokės už miestą stovykloje 50-60 DM.

XXIV LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

šiemet įvyks liepos 31 - rugpiūčio 7 Anglijoje netoli Londono. Savaitės finansų telkimo komisija Vokietijoje kreipėsi į dosniusius rėmėjus, prašydama aukų. Iki šiol gauta tik per tūkstantis DM. Šios sumos nepakaks padėti Rengimo komisijai apmokėti keliones iš toliau atvykstantiems paskaitininkams ir padaryti žymesnių nuolaidų jaunimui, kurio atsiranda vis daugiau, už pragyvenimą. Aukus malonėkite siųsti:

Litauische Studienwoche Konto Nr.8.9340.02 Volksbank Kreis Bergstrasse, Bankleitzahl 553 915 00. 6840 Lampertheim

S t u t t g a r t

VLB Stuttgarto apylinkės visuotinis narių susirinkimas įvyks š.m.rugsėjo 4. Nariai prašomi susimokėti solidarumo įnašus.

B a d Z w i s c h e n a h n

LB apylinkės valdyba rugsėjo 10 ruošia Lietuvių dieną su gera programa.

S a l z g i t t e r - L e b e n s t e d t

Vietos LB apylinkės valdyba rugsėjo 17 rengia Tautos šventės minėjimą didž. Emil-Lange-Realschule's salėje. Paskaitą skaitys vicesenj.Urdzė, šoks Salzgitterio miesto baletas. Dainuoti pakviesta Violeta Rakauskaitė-Landienė. Pasilinksminimas vyks Saldersche Str.1-3, St.Michaels Familienbildungsstätte, gerai kapelai grojant.

--- oOo ---

P r o f . J . Š t r a u c h u i 9 0 m e t ų

Profesorius Jonas Štrauchas, kuriam neseniai sukako 90 metų, yra ne tik kai kurių lietuvių veikėjų bičiulis, bet ir tikras mūsų tautos draugas. Kai nacių dirbtinai sukelta lietuvių-vokiečių santykių įtampa prieš karą buvo pasiekusi sprogstamą laipsnį, prof.Štrauchas nepasidavė politinėms aistroms, bet ramiai tęsė savo darbą, dėstydamas filosofijos istoriją Vytauto Didž.universitete Kaune ir ten pat vadovaudamas vokiečių gimnazijai. Dėl savo tolerantiškumo lietuvių atžvilgiu nacių okupacijos metu jis nebuvo patvirtintas docentu mūsų universitete ir įsakytas išvykti iš Lietuvos. Po karo jubilias profesoriaus Pabaltijo universitete Pinneberge ir daug metų vadovavo Lietuvos vokiečių draugijai V.Vokietijoje, puoselėdamas draugiškus santykius su lietuviais ir jų organizacijomis.

Yra gimęs 1887 gegužės 7 Trakuose. 90-jo gimtadienio proga prof.Štrauchą pasveikino Lietuvos diplomatinės tarnybos šefas St.Lozoraitis ir k.

I E Š K O M I

Justinas MURAŠKA. Lietuvoje gyveno Viltrakių k., Žvirgždaičių valsč., Šakių apskr.

Juozas BACEVIČIUS, gimęs 1917, gyvenęs Jurgučių k., Sasnavos valsč., Marijampolės apskr. Ieško Jeronimas Jarumbavičius, gyv. Ostpreussen Strasse 14, 6700 Ludwigshafen/Rhn.

" 10 "

M I R U S I E J I

V e r o n i k a KEREIŠIENĖ-Gagyte, VLB Bochoolto apylinkės narė, mirė š.m.kovo 18. Palaidota kovo 23 Bochoolto kapinėse. Laidojimo apeigas atliko tėv.dr.Konst.Gulbinas. Liko vyras Augustas, žentas Stasys Čirpus ir 3 jo vaikai moksleiviai. Velionės duktė Elzė Čirpuvienė mirė prieš metus.

J u o z a s VENYS, VLB Miesau apylinkės steigėjas ir nuolatinis sekretorius, mirė š.m.balandžio 17 Waldmohr'o prieglaudoje. Palaidotas balandžio 20 Schönnenbergo kapinėse. Laidojimo apeigas atliko ir pamokslą pasakė kun.Br.Liubinas. Atsisveikinimo žodį tarė ir dr.St.Šereika, iki mirties globojęs savo kaimyną. Laidotuvėse dalyvavo apie 100 žmonių. Ant kapo sudėta krūva vainikų ir gėlių puokščių. Šv.mišios aukotos Elschbacho bažnyčioje.

A.a.J.Venys buvo gimęs 1914 spalio 24 Estijos sostinėje Taline. Į Lietuvą su tėvais atvyko 1919. Gyveno Lukšiuose, Šakių apskr. Atlikdamas karinę prievolę, buvo pakeltas į puskarininkius. Nuo 1937 dirbo Šakių apskr.komendantūroje, vėliau sekretoriavo Lukšių valsč. Per karą tarnavo vokiečių kariuomenėje. Nuo 1947 dirbo amerikiečių darbo daliniuose - LS.

Aktyviai dalyvavo lietuviškoje veikloje ir rėmė ją finansiškai. 1969 pradžioje atkūrė VLB Miesau apylinkę, kuri netrukus tapo vienu veikiausių Vokietijos LB dalinių. Velionis iki mirties buvo jos sekretorius-reikalų vedėjas. Vokietijos LB Taryba šiai apylinkei 1971 ir 1974 patikėjo savo rinkimus, kurių komisijoje velionis atliko didžiąją darbo dalį. Jis buvo ir uolus lietuviškosios spaudos platintojas ir skaitytojas. Rašė korespondencijas. Buvo KARIO atstovas V.Vokietijoje.

M a r i j a RAULINAITIENĖ-Pauliūtė, Vokietijos LB narė, mirė š.m.balandžio 22 Rendsburge. Palaidota balandžio 26 miesto kapinėse. Laidojimo apeigas atliko kun.dek.V.Šarka. Buvo gimusi 1889.IX.15 Šakiuose.

J u o z a s SIMOKAITIS mirė š.m.balandžio 22 Kaiserslauterne. Laidojimo apeigas miesto kapinių koplyčioje balandžio 26 atliko kun.Fr.Skėrys. Kūnas vėliau sudegintas, urna pervežta į JAV-bes pas dukrą R.Davis, kuri buvo atvykusi į Kaiserslauterną dar prieš tėvo mirtį. Velionis buvo gimęs 1901.III.7 JAV-bėse. 1910 su tėvais atvyko į Lietuvą. Nuo 1921 iki repatriacijos 1941 ištarnavo liktiniu viršila II ulonų pulke. Po karo buvo sovietų nelaisvėje. 1957 atvyko į Vokietiją, kur tarnavo LS lietuvių kuopose Kaiserslauterne ir Darmstadte.

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o :

Dr.med.Stasys Šereika iš Queidersbacho	100 DM
M.Žilinskas iš Berlyno, S.Veiverys iš Kaiserslauterno, F.Seputis iš Augsburga ir inž.M.Strumila iš Beuel-Rheindorfo po ..	50 "
J.Jarumbavičius iš Ludwigshafeno a.Rh.	40 "
Zigmas Vencius iš Heidesheimo	38 "
A.Palavinskas iš Losheim-Mitlosheimo ir E.K. iš Kasselio po ..	30 "
Izidorius Sragauskis iš Hamburgo	25 "
Fr.Šlenteris iš Bremeno, J.Lasys, A.Lipšys ir A.Miškelevičius iš Mainzo, XY iš Lebenstedto, J.Švažas iš Leopoldshöhes ir Povilas Bružas iš Liežo (Belgija) po	20 "
Jonas Petraitis iš Hamminkelno	15 "
E.Sarcevičius iš Bad Kreuznacho, Pr.Peteraitis iš Monsheimo ir Bernardas Budreika iš Darmstadto po	10 "
XY iš Mainzo	5 "

Ačiū.

L a i s v ė s r a d i j a s - RADIO LIBERTY

iš Muncheno lietuviškas programas transliuoja 17 - 17,30 val. 19 ir 25 m bangomis. Kartoja: 17,30 - 18 val. 16 m, 19 m ir 25 m bangomis, 21 - 22 val. 16 m, 19 m ir 25 m; 4 - 4,30 val. 25 m, 31 m ir 41 m ir 6-6,30 val. 25 m ir 31 m bangomis Vak.Vokietijos laiku.